

CULTURA CLÁSICA
RESUMO PROGRAMACIÓN

CURSO 2021 / 2022

C.P.I. PONTE CARREIRA (FRADES)

Índice Cultura Clásica

<i>I. CONTIDOS E CRITERIOS DE AVALIACIÓN</i>	3
II. MÍNIMOS ESIXIBLES	5
III. TEMPORALIZACIÓN.....	7
IV. PROCEDEMENTOS E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN.....	7
V. CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN.....	8

I. CONTIDOS E CRITERIOS DE AVALIACIÓN

Cultura Clásica. 3º de ESO	
Contidos	Criterios de avaliación
Bloque 1. Xeografía	
B1.1. Marco xeográfico das civilizacións grega e romana.	B1.1. Localizar nun mapa fitos xeográficos e enclaves concretos relevantes para o coñecemento das civilizacións grega e romana.
Bloque 2. Historia	
B1.1. Marco xeográfico das civilizacións grega e romana.	B1.2. Describir os marcos xeográficos en que se desenvolven as civilizacións grega e romana ao longo da súa historia.
Bloque 2. Historia	
B2.1. Marco histórico da civilización grega: das civilizacións minoica e micénica ao mundo helenístico. B2.2. Marco histórico da civilización romana: Monarquía, República e Imperio.	B2.1. Identificar, describir e explicar o marco histórico en que se desenvolven as civilizacións grega e romana.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.1. Marco histórico da civilización grega: das civilizacións minoica e micénica ao mundo helenístico. ▪ B2.2. Marco histórico da civilización romana: Monarquía, República e Imperio. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.3. Coñecer as características fundamentais da romanización de Hispania e Gallaecia.
Bloque 3. Mitoloxía	
B3.1. O panteón grego e romano.	B3.1. Coñecer os principais deuses da mitoloxía grecolatina.
B3.2. Mitos grecolatinos. Os heroes.	B3.2. Coñecer os mitos e os heroes grecolatinos, e establecer semellanzas e diferenzas entre os mitos e os heroes antigos e os actuais.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.3. Relixión grega. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.3. Coñecer e comparar as características da relixiosidade e da relixión grega coas actuais.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.4. Relixión romana: culto público e privado. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.4. Explicar os fundamentos da relixiosidade romana e distinguir a relixión oficial das manifestacións do culto privado.
Bloque 4. Arte	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.1. Fundamentos da arte clásica. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.1. Coñecer as características fundamentais da arte clásica e relacionar manifestacións artísticas actuais cos seus modelos clásicos.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.2. Arquitectura en Grecia e 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.2. Identificar as características máis salientables da arquitectura

Roma: tipos de edificios e ordes arquitectónicas.	grecorromana en relación cos edificios máis singulares.
▪ B4.3. Escultura en Grecia e Roma: etapas, estilos e temáticas.	▪ B4.3. Coñecer as manifestacións escultóricas da arte grega e romana ao longo da Antigüidade e identificar a súa temática.
▪ B4.4. Enxeñería romana: obras públicas e urbanismo. Vías romanas.	▪ B4.4. Coñecer as creacións urbanísticas romanas, así como a súa rede viaria.
▪ B4.5. Herdanza clásica no patrimonio artístico.	▪ B4.5. Coñecer e saber localizar os principais monumentos clásicos do patrimonio español e europeo.
Bloque 5. Sociedade e vida cotiá	
▪ B5.1. Organización política en Grecia e en Roma.	▪ B5.1. Coñecer as características das principais formas de organización política presentes no mundo clásico, e establecer semellanzas e diferenzas entre elas.
▪ B5.2. Sociedade en Grecia e Roma: clases sociais.	▪ B5.2. Coñecer as características e a evolución das clases sociais en Grecia e Roma.
▪ B5.3. A familia en Grecia e Roma.	▪ B5.3. Coñecer a composición da familia e os papeis asignados aos seus membros.
▪ B5.4. Vida cotiá en Grecia e Roma: vivenda, hixiene, alimentación, vestimenta e traballo.	▪ B5.4. Coñecer os trazos máis salientables da vida cotiá en Grecia e Roma.
▪ B5.5. Espectáculos públicos en Grecia e Roma.	▪ B5.5. Identificar as principais formas de lecer da antigüidade.
▪ B5.5. Os espectáculos públicos en Grecia e Roma.	▪ B5.6. Relacionar e establecer semellanzas e diferenzas entre as manifestacións deportivas da Grecia Clásica e as actuais.
Bloque 6. Lingua e literatura	
B6.1. Historia da escritura. Signos e materiais.	B6.1. Coñecer a existencia de diversos tipos de escritura, distinguilos e comprender as súas funcións.
B6.2. Orixe do alfabeto. O alfabeto grego e o alfabeto romano.	B6.2. Coñecer a orixe do alfabeto e distinguir os tipos de alfabetos usados na actualidade.
B6.2. Orixe do alfabeto. O alfabeto grego e o alfabeto romano.	B6.3. Recoñecer a presenza de elementos dos alfabetos grego e latino nos alfabetos actuais.
▪ B6.3. As linguas do mundo. O indoeuropeo e as súas familias lingüísticas.	▪ B6.4. Coñecer a orixe común das linguas indoeuropeas.
▪ B6.4. As linguas romances.	▪ B6.5. Identificar as linguas europeas romances e non romances, e localizalas nun mapa.
▪ B6.5. Composición e derivación culta de orixe grega e latina.	▪ B6.6. Identificar a orixe grecolatina do léxico das linguas de España e doutras linguas modernas.
▪ B6.6. Latinismos, palabras patrimoniais, cultismos e semicultismos.	▪ B6.7. Distinguir e identificar latinismos, cultismos, semicultismos e termos patrimoniais.
▪ B6.7. Principais regras de evolución	▪ B6.8. Facer evolucións desde o latín ao galego e ao castelán, tendo en conta os

fonética do latín ao galego e ao castelán.	fenómenos fonéticos.
▪ B6.8. Léxico grecolatino na linguaxe científica e técnica.	▪ B6.9. Coñecer e utilizar con propiedade terminoloxía científico-técnica de orixe grecolatina.
▪ B6.9. Presenza das linguas clásicas nas linguas modernas.	▪ B6.10. Constatar o influxo das linguas clásicas en linguas non derivadas delas.
▪ B6.10. Xéneros literarios grecolatinos: autores e obras principais.	▪ B6.11. Coñecer as principais características dos xéneros literarios grecolatinos e a súa influencia na literatura posterior.
▪ B6.10. Xéneros literarios grecolatinos: autores e obras principais.	▪ B6.12. Coñecer os fitos esenciais das literaturas grega e latina como base literaria da cultura europea e occidental.
Bloque 7. Pervivencia na actualidade	
B7.1. Civilización grecolatina nas artes e na organización social e política actual.	B7.1. Recoñecer a presenza da civilización clásica nas artes e na organización social e política.
B7.2. Mitoloxía e temas lexendarios nas manifestacións artísticas actuais.	B7.2. Coñecer a pervivencia da mitoloxía e os temas lexendarios nas manifestacións artísticas actuais.
▪ B7.3. Historia de Grecia e Roma e a súa presenza no noso país.	▪ B7.3. Identificar os aspectos máis importantes da historia de Grecia e Roma e a súa presenza no noso país e recoñecer as pegadas da cultura romana en diversos aspectos da civilización actual.
▪ B7.4. Traballos de investigación sobre a civilización clásica na nosa cultura.	▪ B7.4. Realizar traballos de investigación sobre a pervivencia da civilización clásica na contorna, utilizando as tecnoloxías da información e a comunicación.

II. MÍNIMOS ESIXIBLES

- Sitúa no espazo e no tempo os fenómenos máis relevantes da civilización grega e da romana, confeccionando eixes cronolóxicos e mapas.
- Analiza as formas de goberno no mundo clásico, coñece as liñas fundamentais da súa evolución e recoñece nelas a orixe dos actuais sistemas de goberno.
- Coñece as características fundamentais da romanización de Hispania e de Gallaecia.
- Coñece os principais mitos clásicos acerca da formación do mundo e do home así como os principais deuses do panteón clásico, coas súas funcións, atributos e algúns dos mitos nos que participan, así coma os seus heroes máis representativos.
- Recoñece no mundo moderno a pervivencia dos mitos clásicos.
- Analiza o sistema de crenzas, a organización do culto e a evolución do feito relixioso no mundo clásico, comparándoo co mundo actual para establecer as

súas semellanzas e diferenzas.

- Coñece o proceso de urbanización do mundo clásico e o seu influxo na posteridade.
- Descubre, nas obras de creación das diferentes épocas da cultura occidental, os principais mitos gregolatinos e os distintos estilos arquitectónicos, escultóricos e pictóricos do mundo clásico.
- Coñece as principais pautas de comportamento do home clásico nas distintas esferas da vida pública e privada (dereitos e deberes dos cidadáns, organización familiar, educación, traballo, ocio, etc.) e compáraas coas actuais para establecer semellanzas e diferenzas e comprobar a súa pervivencia na época actual.
- Coñece os alfabetos grego e latino e distingue os tipos de alfabetos usados na actualidade.
- Identifica, agrupa e caracteriza prefixos e sufixos de orixe latina e grega e analiza os helenismos e os latinismos da linguaxe científica e técnica e da linguaxe habitual, nas linguas galega e castelá.
- Identifica linguas europeas romances e non romances e as localiza nun mapa.
- Identifica os rasgos dos principais xéneros literarios clásicos a través do comentario de textos dirixido de pequenos fragmentos representativos dos principais autores.
- Recoñece e comprende os elementos da cultura grecolatina presentes na contorna diaria na que se atopa.
- Realiza algún traballo de investigación sobre a pervivencia da civilización clásica na nosa cultura.

III. TEMPORALIZACIÓN

UNIDADES DIDÁCTICAS 1ª AVALIACIÓN. 24 SESIÓNS. 3 SESIÓNS POR UNIDADE	
1.	Grecia e Roma antigas: Marco cronolóxico e xeográfico. Expansión.
2.	O Latín e Grego linguas indoeuropeas. O alfabeto.
3.	O alfabeto. Supervivencia das linguas clásicas. Raíces gregas e latinas nas linguas europeas e na terminoloxía
4.	Historia de Grecia. Épocas. O Helenismo. As guerras médicas. Atenas e Esparta.
5.	Organización política e social de Grecia.
6.	Historia de Roma. A fundación de Roma. A lenda. A historia. Etapas
7.	Historia de Roma. A expansión. A Hispania romana.
8.	A organización política e social en Roma.
UNIDADES DIDÁCTICAS 2ª AVALIACIÓN 20 SESIÓNS 2 SESIÓNS POR UNIDADE	
1.	A familia en Grecia e Roma. O matrimonio. Os fillos. A educación. A situación da muller.
2.	A vida cotiá en Grecia: do nacemento á morte. O vestido. As vivendas.
3.	A vida cotiá en Roma: do nacemento á morte. O vestido. As vivendas.
4.	O lecer en Grecia.
5.	O lecer en Roma. Os espectáculos públicos.
6.	A relixión grega. O culto e as festas.
7.	Os mitos gregos. A mitoloxía, fonte de inspiración.
8.	Os deuses e os héroes gregos.
9.	A relixión romana. Os cultos públicos e privados. O cristianismo A prosa en Grecia. A Historia. A filosofía.
10.	A herdanza da Cultura Clásica.
UNIDADES DIDÁCTICAS 3ª AVALIACIÓN 22 SESIÓNS 2 SESIÓNS POR UNIDADE	
1.	A literatura grega. A poesía épica. A lírica. A dramática.
2.	A prosa en Grecia. A Historia. A filosofía.
3.	A literatura latina. O teatro. A poesía épica. A poesía lírica.
4.	A prosa en Roma. A Historia. A oratoria. A filosofía.
5.	A ciencia e a técnica en Grecia e Roma.
6.	A arte grecorromana. As ordes arquitectónicas.
7.	O urbanismo grecorromano. As obras públicas.
8.	As artes plásticas.
9.	A pervivencia da cultura clásica.

IV. PROCEDEMENTOS E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN

PROCEDEMENTOS	INSTRUMENTOS
Probas específicas	Abertas
Análise das producións do alumnado	Caderno do alumnado Elaboración e exposición de traballos
Observación sistemática	Lista de control: Para as actividades mandadas para casa

No caso dun **ensino non presencial** empregariáanse:

PROCEDEMENTOS	INSTRUMENTOS
Entrega de tarefas individuais	Listaxe de entrega de tarefas e ponderación das mesmas sobre a base dunha escala do 1 ao 10
Asistencia a sesións virtuais	Lista de control de asistencia ás sesións virtuais
Participación e interese do alumnado nas sesións	Diario de anotacións de participación nas diversas actividades propostas

V.CRITÉRIOS DE CUALIFICACIÓN

En todas as avaliacións a cualificación será a media ponderada das cualificacións obtidas segundo as seguintes porcentaxes:

O 60% da nota, procederá das probas orais e escritas, onde se valoran o grao de asimilación do aprendido das unidades didácticas. Na cualificación das mesmas valorarase o dominio dos contidos, pero tamén a correcta ortografía, expresión e presentación dos mesmos.

Non se repetirá o exame a un/unha alumno/a que falte o mesmo o día sinalado sen unha causa debidamente acreditada mediante unha xustificación. Os contidos non feitos entrarán no seguinte exame. Os conceptos adquiridos estarán relacionados cos puntos desenvolvidos nos criterios de avaliación e cos graos de consecución mínimos para aprobar a materia.

O 40 % da nota, procederá do seguimento das actividades de aula (20%) e do caderno de clase completo e a súa correcta presentación (20%).

Para aprobar ao final de curso será requisito imprescindible ter aprobado todas as avaliacións, cunha cualificación maior ou igual a 5. A nota final será a a media das notas obtidas en cada unha das tres avaliacións.

Na convocatoria de **setembro** o único instrumento avaliador será unha proba escrita na que entrarán todos os estándares mínimos sinalados. A nota será a obtida na proba, que en ningún caso deberá ser inferior a 4,5 puntos.

No caso dun proceso de **ensino non presencial o 100% da nota** procederá das propostas do profesor /a, incluíndose nelas tanto as tarefas a realizar polo alumnado como a súa participación nas sesións telemáticas

